Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (judecător Lilia Țurcan)

Dosarul nr. 2a-855/2024 (PIGD: 2-23178255-03-2a-02082024)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

23 octombrie 2025 municipiul Bălţi

Instanța compusă din:

Radu Holban, *președintele completului*

Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin, *judecători*,-

Roxana Iacubovscia, *grefieră*,-

examinând în ședință de judecată publică cererea de apel declarată de Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024 și cererea de recurs declarată de Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024, la cererea de chemare în judecată înaintată de Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, în contradictoriu cu Topală Serghei, privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, eliberarea permisiunii de a perfecta actele copilului minor fără acordul tatălui și eliberarea permisiunii de a ieși din țară cu copilui minor fără acordul tatălui,-

C O N S T A T Ă :

I.Pretenţiile reclamantei:

1. La 8 decembrie 2023, reclamanta Topală Cristina, prin intermediul avocatei Lozovscaia Tatiana, împuternicită prin mandatul seria MA nr. 1424299 din 02 octombrie 2023 (fila dosarului 11), a înaintat o cerere de chemare in judecată împotriva pârâtului Topală Serghei, privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, permisiunea ieșirii din țară până la atingerea majoratului de către copil și posibilitatea perfectării actelor fără acordul tatălui.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, Topală Cristina a fost căsătoriată cu Topală Serghei. La ziua de azi copilul minor urmează să-și perfecteze actele pentru a avea posibilitatea de ieși cu mama Topală Cristina peste hotarele Republicii Moldova. Din motiv că tatăl copilului minor, Topală Serghei nu dorește nici să discute cu mama copilului lor pentru a aplana situația creată, este nevoită să se adreseze în instanța de judecată pentru a avea dreptul de a perfecta actele copilului minor și pentru a avea posibilitate de a ieși din Republica Moldova fără impedimente, adică, până la atingerea majoratului, permisiunea ieșirii din țară a copilului minor, fără acordul tatălui.

Din căsătoria încheiată cu pîrîtul Topală Serghei și desfăcuta la data de *****, s-a născut un copil ***** a.n *****.

Părțile locuiesc separat de mai mult timp, iar toate încercările de a aplana toate problemele legate de întreținerea copilului minor și posibilitatea de perfecta actele nu s-au soldat cu succes.

Copilul minor locuiește împreună cu mama - Topală Cristina, iar pârâtul, se deține în Penitenciarul Soroca cu sentința de 10 ani. Nu manifestă interes și nu contribuie la întreținerea copilului, ceea ce a determinat-o să se adreseze în instanță inclusiv cu cerința de încasare a pensiei pentru întreținerea copilului în sumă bănească fixă lunară de 2000 lei, pentru a asigura un trai decent copilului, or, întreținerea copilului include inclusiv asigurarea unei instruiri corespunzătoare, locuință, tratamente medicale, asigurare cu îmbrăcăminte și încălțăminte.

Consideră că suma cerută cu titlu de pensie va acoperi proporțional cheltuielile suportate pentru întreținerea copilului.

La fel, pentru dezvoltarea copilului, acumularea experienței, sănătate, este necesar să călătorească, să meargă la mare, munte, ceea ce nu poate fi realizat în lipsa acordului tatălui la ieșirea copilului din țară, deoarece acesta locuiește peste hotare.

Cu referire la pretenția reclamantei de încasare a pensiei pentru întreținere copiilor în suma bănească fixă, instanța urmează să rețină următoarele.

Conform art. 74, 98 alin.2 Codul familiei - părinții sunt obligați să-și întrețină copiii lor, iar pensia de întreținere se încasează de la data adresării în judecată.

Potrivit art. 76 Codul Familiei stabilește că, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.7,5. Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(l) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului

În conformitate cu art. 18 alin. 1 din Legea privind drepturile copilului, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rînd de interesele acestuia.

La fel și art. 18 alin. 1 al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 2,5 februarie 1993, prevede că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art. 27 alin. 2 din Convenție prevede că, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Potrivit Biroului Național de Statistică (www.statistica.md), valoarea minimului de existență pentru copil se încadrează în cerința reclamantei. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere în cuantum de 2 000 lei lunar, instanța de judecată urmează să țină cont în deplină măsură de obligația părinților de a întreține copiii, cererea reclamantei, evoluția acestor sume pentru ultimii ani, în creștere și necesitatea asigurării unui nivel de trai al copilului necesar pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a acestuia.

La fel, în interesul superior al copilului minor, instanța de judecată urmează să admită și cerința reclamantei privind permiterea ieșirii din țară cu copilul și perfectarea actelor în privința lui ***** (a.n *****) fără acordul tatălui care se află în penitenciar pe un termen foarte lung, iar în cazul necesității plecării copilului împreună cu mama peste hotare în scop de odihnă și alte ocazii necesare pentru dezvoltarea copilului, reclamanta ar putea întâmpina dificultăți la obținerea acordului de la tatăl copilului.

II. Actele procedurale efectuate după depunerea cererii de chemare în judecată:

3. Prin încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 13 decembrie 2023, cererea de chemare în judecată menționată *supra* a fost acceptată spre examinare conform procedurii generale, dispunându-se totodată a părților în ședință de pregătire a cauzei pentru debaterile judiciare pentru data de 30 ianuarie 2024, ora 9:10 (fila dosarului 14).

4. La 15 februarie 2024, pîrîtul Topală Serghei, reprezentat de avocata Mititiuc Victoria, a depus referință la cererea de chemare în judecată (fila dosarului 25-27), prin care a comunicat că nu recunoaște acțiunea înaintată, din următoarele motive:

Conform certificatului de naștere seria *****, copilul ***** a.n. ***** este născut de mama Topală Cristina, a.n. ***** și tata Topală Serghei, an. *****.

Conform caracteristicilor de la locul de trai, eliberate de Primăria satului Horodiște nr. 18 din 26.01.2024, mama Topală Cristina are viză de domiciliu în satul Horodiște, raionul Dondușeni, dar la moment nu locuiește pe teritoriul satului, fiindcă este plecată peste hotarele țării, în sat nu are un loc permanent de trai.

Din căsătoria cu Topală Serghei au un copil minor *****, care din anul 2018 a fost lăsat la întreținerea și îngrijirea tatălui, mama fiind plecată peste hotare.

La 23.12.2019 prin dispoziția primarului nr.87 cu privire la plasamentul de urgență, copilul ***** este plasat la bunica pe linia paternă *****, a.n. *****, fiind instituită custodia copilului la data de 31.01.2020.

Primăria a mai comunicat că atât timp cât s-a aflat în sat, mama copilului s-a manifestat ca o persoană comparativ liniștită, fiind comunicabilă, cu vecinii și consătenii se află în relații satisfăcătoare. Uneori își permitea de a lăsa copilul în grija altora fără a anunța autoritatea tutelară, aceasta fiind caracterizată satisfăcător.

Conform adeverinței Primăriei satului Horodiște nr. 19 din 29.01.2024, se confirmă faptul că Topală Cristina, la moment este plecată peste hotarele țării, iar în satul Horodiște nu are loc de muncă și nici loc permanent de trai.

De asemenea, Topală Cristina prin hotărârea judecătoriei Dondușeni din 28.05.2015 a fost decăzută din drepturile părintești în privința minorei ***** (sora mai mare pe linia mamei), care a abandonat-o in maternitate.

Conform caracteristicii de la locul de trai, eliberate de Primăria satului Horodiște, raionul Dondușeni, nr. 17 din 26.01.2024, tatăl copilului Topală Serghei, este judecat pentru comiterea infracțiunii, are viză de domiciliu și a locuit înainte de detenție în *****.

Având înregistrată căsătorie cu Topală Cristina, împreună au educat fiul minor *****. În urma problemelor familiare Topală Cristina a plecat peste hotarele țării lăsând fiul în supravegherea tatălui. Atît timp cât copilul s-a aflat în grija tatălui, acesta era responsabil și grijuliu față de copil. Tatăl copilului este caracterizat ca o persoană liniștită, comunicabilă, cu vecinii și consătenii se afla în relații satisfăcătoare. Uneori folosea băuturi spirtoase nu era echilibrat în acțiunile sale. La locul de trai se caracterizează satisfăcător.

Potrivit adeverinței Primăriei satului Horodiște, nr. 18 din 29.01.2024, ~ componența familiei copilul este străbunica -***** a.n. *****, care la moment

locuiește cu copilul, bunica ***** , a.n. *****, care la moment este plecată peste hotarele țării, unchiul *****, a.n. 16.03.1995, care la moment locuiește împreună cu copilul, tata Topală Serghei, a.n. *****, care este la închisoare și mama Topală Cristina, a.n. *****, care este plecată peste hotarele țării.

În baza certificatului Primăriei satului Horodiște nr. 16 din 24.01.2024, s-a stabilit că copilul ***** pe parcursul anului 2022 - 2023 în baza custodiei (dispoziției nr. 56 din 15.12.2022 și dispoziției nr. 53 din 07.08.2023) se află la întreținerea și în grija străbunicii *****.

Prin caracteristica elevului ***** eliberată de directorul gimnaziului ”V. Gangal”, la 26.01.2024, se confirmă că copilul locuiește cu străbunica *****.

Reprezentantul pârâtului, consideră că pretenția reclamantei Topală Cristina este neîntemeiată din motiv că, ultima nu locuiește cu copilul, mai mult ca atât, din circumstanțele cazului rezultă că aceasta urmează a fi obligată la întreținerea copilului minor, luând în considerație faptul că copilul este îngrijit de bunica și străbunica pe linia paternă. Or, reclamanta nu a prezentat nici o probă care ar confirma faptul că copilul se află la întreținerea ei, fapt care ar permite temeinicia pretinderii pensiei de întreținere a minorului.

Pretenția referitor eliberarea permisului de a perfecta actele minorului fară acordul tatălui și eliberarea permisului de a ieși din țară cu copilul minor de asemenea o consideră neîntemeiată din motivul că potrivit art. (l) alin. (2) al Legii cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, nr. 269 din 09.11.1994, minorii au dreptul de a ieși și de a intra în Republica Moldova numai însoțiți de unul din reprezentanții lor legali sau de un însoțitor, desemnat prin declarație de către reprezentantul legal a cărui semnătură se legalizează notarial. Conform art. 1 alin. (4) al aceleiași Legi, doar în cazul în care minorul pleacă să domicilieze în străinătate, este necesar consimțământul, exprimat prin declarație a ambilor părinți ale căror semnătură se legalizează notarial.

Și la perfectarea pașaportului minorului, este suficient declarația unui reprezentant legal și hotărârea de judecată referitor la divorț, condiții prevăzute de pct. 1 lit. a) și pct. 42 al Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125 - 18.02.2013.

Așadar, în baza argumentelor sus-indicate, reprezentantul pârâtului Topală Serghei, avocata Mititiuc Viorica, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și încasarea cheltuielilor de judecată constituite din

asistența juridică în mărime de 7000,00 lei conform bonului de plată seria DAA 36344495 din 09.02.2024.

5. La 23 aprilie 2024, reprezentantul reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, a depus o cerere de admiterea cererii privind micșorarea pretențiilor, invocând că, după discuția avută cu clienta sa – reclamanta Topală Cristina și posibilitățile ce acordă Codul de procedură civilă, solicită:

1. *Admiterea acțiunii.*
2. *Eliberarea permisului de a perfecta actele copilului minor ***** fără acordul tatălui Topală Serghei.*
3. *Eliberarea permisiunii de a ieși din țară cu copilul minor ***** fără acordul tatălui.*" (fila dosarului 52-53).

6. Prin Încheierea instanței de fond din 24 aprilie 2024, s-a admis renunțul la capătul de cerere privind încasarea de la Topală Serghei a pensiei de întreținere a copilului minor ***** a.n. *****, înaintat de reprezentantul reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, dispunându-se încetarea procesului cu referire la acest capăt de pretenție din acțiunea înaintată de reclamanta Topală Cristina (fila dosaruli 60-61).

III. Poziția părților în ședința de judecată a instanței de fond:

7. Reclamanta Topală Cristina, fiind legal citată, în ședința de judecată nu s-a prezentat, ea fiind reprezentată în această cauză de avocata Lozovscaia Tatiana (fila dosarului 11).

8. La rândul său, reprezentantul reclamantei avocata Lozovscaia Tatiana, fiind legal citată pentru ședința de judecată numită pentru data de 24 aprilie 2024, la data de 23 aprilie 2024 a depus o cerere de amânarea examinării cauzei pe motiv că este implicată în alte procese.

9. Instanța de fond, printr-o încheiere protocoloară emisă pe 24 aprilie 2024, a respins ca neîntemeiată cererea avocatei Lozovscaia Tatiana, privind amînarea examinării cauzei, dispunând continuarea ședinței de judecată în lipsa acesteia.

În acest sens, prima instanță a reținut următoarele temeiuri:

Conform art. 206 alin. (5) Cod de procedură civilă, Neprezentarea în şedinţă de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanţa poate amîna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Topală Cristina, reprezentată de avocatul Lozovscaia Tatiana, a depus cerere de chemare în judecată la data de 08.12.2023. Prin Încheierea din 13.12.2023, cauza a fost pusă pe rol, cu stabilirea ședinței de judecată pentru data de 30.01.2024, ora 9:10. Ședința nu a avut loc, din motiv că avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele reclamantei Topală Cristina a solicitat termen pentru a face cunoștință cu referința depusă de pîrîtul Topală Serghei, necătînd la faptul că, referință pe cauza dată nu era depusă, următoarea ședință fiind stabilită pentru data de 27.03.2024, ora 10:00.

La data de 15.02.2024, avocatul Victoria Mititiuc, în interesele pîrîtului Topală Serghei a depus referință la cererea de chemare în judecată înaintată de Topală Cristina, care, la data de 19.02.2024, a fost expediată avocatului Tatiana Lozovscaia, pentru a face cunoștință. Conform avizului de recepție, avocatul Tatiana Lozovscaia, la data de 27.02.2024 a recepționat referința depusă de pârât.

La ședința stabilită pentru data de 27.03.2024, avocatul Tatiana Lozovscaia, prin cererea depusă, solicită termen pentru a face cunoștință cu referința depusă de pârât, în pofida faptului că a avut termen de o lună de zile. Ulterior la data de 26 martie 2024, a depus cerere de amânare a examinării cauzei, pe motiv că este implicată în examinarea cauzelor penale, prin urmare, examinarea cauzei a fost amânată pentru data de 24.04.2024, ora 9:30.

La data de 23 aprilie 2024, avocatul Lozovscaia Tatiana a depus iarăși cerere de amânarea examinării cauzei pe motiv că este implicată în alte procese.

Fiind prezentă la ședințele de judecată, reprezentantul pârâtului, avocata Victoria Mititiuc, a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului reclamantei, pe motiv că avocata Lozovscaia Tatiana a solicitat amânarea ședinței de judecată de 3 ori consecutiv.

10. În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului, avocata Mititiuc Victoria, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată, declarând că, pretențiile înaintate de reclamantă sunt neîntemeiate, deoarece potrivit art. 1 alin. (2) al Legii cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova nr 269 din

09.11.1994, minorii au dreptul de a ieși și de a intra în țară însoțit de un reprezentant legal. Reclamanta Topală Cristina nu este decăzută din drepturile părintești asupra copilului ***** a.n. *****, prin urmare nu sunt careva impedimente a intrării și ieșirii din țară a minorului.

Totodată, conform art. 1 alin. (4) al Legii menționate, în cazul în care minorul pleacă la trai permanent peste hotare, doar atunci este necesar permisiunea dată.

Reclamanta Topală Cristina nici măcar nu a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor cu ea, din motiv că, copilul minor ***** a.n. *****, a fost părăsit de mamă de la vârsta de 3 ani.

De la vârsta de 3 ani și până la vârsta de 5 ani, copilul a fost crescut de tată, după ce, tatăl copilului – Topală Serghei a fost condamnat pentru infracțiune intenționată gravă. Acum, copilul se educă în familia bunicii din partea tatălui, pentru care este deschisă și custodie de către Primăria satului Horodiște, raionul Dondușeni.

De la vârsta de 3 ani, de când mama a abandonat copilul, până acum (copilul are 9 ani) mama nu și-a văzut propriul fiu. Prin urmare nu este nicio legătură între mamă și copil.

La momentul actual copilul este educat de bunica pe linia paternă. La materialele cauzei sunt anexate caracteristica de la școală și de la locul de trai. Mama – Topală Cristina, în sat nu are loc permanent de trai și în genere, nu se cunoaște locul aflării ultimei, din motiv că buneii din partea tatălui au pierdut orice contact cu această persoană.

Din aceste considerente solicită să fie respinsă cererea privitor la permisiunea ână la atingerea majoratului a ieșirii din țară a copilului minor fără acordul tatălui și posibilitatea perfectării actelor fara acordul tatălui, din motiv că pentru perfectarea actelor și ieșirii temporare din țară nu este necesară o hotărâre de judecată în acest sens.

IV. Soluția instanţei de fond:

11. Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024 s-a hotărât:

”*Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Topală Cristina împotriva lui Topală Serghei privind permisiunea ieşirii din țară pînă la atingerea*

majoratului de către copil și posibilitatea perfectării actelor fără acordul tatălui, ca fiind neîntemeiată.” (fila dosarului 62; 91-95).

V. Solicitarea apelantei:

12. Invocând ilegalitatea hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024, reprezentantul reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, la la 29 aprilie 2024 și apoi la 7 mai 202 (conform plicurilor poștale, fila dosarului 69, 72) a declarat apel, prin care solicită casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral în sensul formulat.

13. Tot la 7 mai 2024 (potrivit plicului poștal, fila dosarului 88), repreentantul reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, a formulat și o cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024, prin care s-a admis renunțul la capătul de cerere privind încasarea de la Topală Serghei a pensiei de întreținere a copilului minor ***** a.n. *****, înaintat de reprezentantul reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, dispunându-se încetarea procesului cu referire la această pretenție din acțiunea înaintată de reclamanta Topală Cristina (fila dosarului 78).

VI. Argumentele apelantei/recurentei:

i)Cu referire la cererea de recurs declarată împotriva încheierii din 24 aprilie 2024

14. În argumentarea cererii de recurs, reprezentantul reclamantei Topală Cristina, avocata Lozovscaia Tatiana, a invocat următoarele motive:

Prin hotărârea emisă la data de 24.04.2024 a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă cu privire la încasarea pensiei de întreținere, prmisiunea până la atingerea majoratului ieșirii din țară a copilului minor fără acordul tatălui și posibilitatea de a prfecta actele fără acordul tatălui.

La fel, în cadrul ședinței de judecată a fost admisă renunțarea la capătul de solicitări și anume: încasarea pensiei de întreținere.

Cu încheierea respectivă nu este de acord, din următoarele considerente:

În fapt, Topală Cristina a înaintat o cerere de chemare in judecată împotriva pârâtului Topală Serghei, privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, permisiunea ieșirii din țară până la atingerea majoratului de către copil și posibilitatea perfectării actelor fără acordul tatălui.

La 23 aprilie 2024, avocata Lozovscaia Tatiana, în interesele reclamantei Topal Cristina, a depus o cerere privind micșorarea pretențiilor, prin care reclamanta renunță la capătul de cerere privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor *****, anul nașterii *****.

Avocata Mititiuc Viorica în interesele pârâtului Topală Serghei, a acceptat renunțul la capătul de cerere privind încasarea de la Topală Serghei a pensiei de întreținere a copilului minor *****, anul nașterii *****, invocând că, conform caracteristicilor de la locul de trasi, eliberate de Primăria satului Horodiște nr. 18 din 26.01.2024, reclamanta Topală Cristina are viză de dmiciliu în *****, dar la moment nu locuiește pe teritortiul satului, fiind plecată peste hotarele țării, în sat nu are un loc permanent de trai. Din căsătorie cu Topală Srghei au un copil minor *****, care din anul 2018 a fost lăsat la întreținerea și îngrijirea tatălui, mama fiind plecată peste hotare. La 23.12.2019 prin dispoziția primarului nr. 87 cu privire la plasamentul de urgență, copilul ***** este plasat la bunica pe linia paternă – *****, a.n. *****, fiind instituită custodia copilului la data de 31.10.2020. Conform caracteristicii eliberate de primăria Horodiște, raionul Dondușeni, nr. 17 din 26.01.2024, tatăl copilului Topală Serghei, este condamnat, are viză de domiciliu și a locuit înainte de arest în satul Horodiște, raionul Dondușeni. Fiind în căsătorie cu Topală Cristina împreună au ducat fiul minor *****. În urma problemelor familiale Topală Cristina a plecat peste hotarele țări, lăsând fiul în supravegherea tatălui. Atât timp cât copilul s-a aflat în grija tatălui, acesta era responsabil și grijuliu față de copil.

Aici, reprezentantul reclamantei menționează că, cum mama, șa și tata sunt obligați să-și întrețină copilul, dar potrivit adeverinței Primăriei Horodiște nr. 18 din 29.01.2024, componența familiei copilului este străbunica – *****, a.n. *****, care la moment locuiește cu copilul; bunica *****, a.n. *****, care la moment este plecată peste hotarele țării; unchiul *****, a.n. 16.03.1995, care la moment locuiește împreună cu copilul; tata Topală Serghei, a.n. *****, care la moment esty la închisoare, și mama Topală Crtistina, a.n.*****, care este plecată peste hotarele țării. În baza certificatului Primăriei Horodiște nr. 16 din 24.01.2024, s-a stabilit că pe parcursul anului 2022-2023 în baza custodiei

(dispoziția nr. 56 din 15.12.2022 și dispoziției nr. 53 din 07.08.2023) copilul ***** se află la întreținerea și în grija străbunicii pe linie paternă – *****.

Aici, reiterează reprezentantul reclamantei-recurente că, la ziua de azi copilul se află la îngrijirea străbunicii care este din 1954. Atrage atenția că, străbunica este o persdoană în vârstă și ca urmare persoanele la așa vârstă singuri necesită îngrijire.

Mai mult ca atât, instanța de judecată urma să lese capătul dat de solicitare fără examinare, deoarece nu poate fi admis renunțul de viitor, fapt ce contravine intereselor copilului.

Consideră că încheierea din 24 aprilie 2024 urmează a fi casată.

ii) Cu referire la cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 24 aprilie 2024

15. În argumentarea apelului, reprezentantul reclamantei Topală Cristina, avocata Lozovscaia, a invocat următoarele motive:

Prin hotărârea emisă la data de 24.04.2024 a fost respină cererea de chemare în judecată depusă privire la încasarea pensiei de întreţinere, permisiunea până la atingerea majoratului ieşirii din ţară a copilului minor fără acordul tatălui şi posibilitatea de perfecta actele fără acodul tatălui. În senusul dat a fost depusă cererea de apel.

Punctul principal este copilulul minor. Din conţinul refuzului care a fost scris de către tatăl copilului minor, mama şi copilul minor urmează să aştepte anul 2029 – anul când se va elibera Topală Serghei.

Reiterează că mama copilului doreşte doar perfectarea actelor şi posibilitate de a avea grijă de copil.

Numeni nu interzice ca tatăl copilului să dicute cu copilul sau să-l viziteze. Nu poate fi îngrădit nici un drept al copilului.

Doar din simplul motiv că tata așa dorește, copilul nu poartă nicio vină că tatăl său este condamnat la 10 ani și tot timpul acest copil nu poate să beneficieze de niciun drept. În cazul dat copilul este lipsit de o viață normală, de ocrotirea mamei, de sănătate, de dezvoltarea sănătoasă, deoarece este legat de termenul de 10 ani de închisoare la care a fost condamnat tatăl său.

La ziua de azi copilul minor urmează să-şi perfecteze actele pentru a avea posibilitatea de ieşi cu mama, Topală Cristina peste hotarele Republicii Moldova.

Din motiv că tatăl copilului minor, Topală Serghei nu doreşte nici să discute cu mama copilului lor pentru a aplana situaţia creată este nevoită de a se adresa în instanţa de judecată pentru a avea dreptul de a perfecta actele copilului și pentru a avea posibilitate de a ieşi din Republica Moldova fără impiedimente, adică, până la atingerea majoratului, permisiunea ieşirii din ţară a copilului minor, fără acordul tatălui.

În motivarea acţiunii a menționat că, în căsătoria încheiată cu pârâtul Topală Serghei a fost desfăcută la data de *****. În căsătorie s-a născut un copil *****, a.n. *****.

Actualmente părțile locuiesc separat de mai mult timp, iar toate încercările de a aplana problemele legate de întreţinerea copilului minor şi posibilitatea de perfecta actele nu s-au soldat cu succes.

Dorește să atragă atenţia instanţei de judecată că, copilul minor locuiește împreună cu mama, Topală Cristina, iar pârâtul, se deţine în Penitecnairul Soroca cu sentinţa de 10 ani, nu manifestă interes şi nu contribuie la întreţinerea acestora, ceea ce a determinat-o să se adreseze în instanţă inclusiv cu cerinţa de încasare a pensiei pentru întreţinerea copilului în sumă bănească fixă lunară de 2000 lei, pentru a asigura un trai decent copilului, or, întreţinerea copilului include inclusiv asigurarea unei instruiri corespunzătoare, locuinţă, tratamente medicale, asigurare cu îmbrăcăminte şi încălţăminte.

Or, suma cerută cu titlu de pensie va acoperi proporţional cheltuielile suportate pentru întreţinerea copilului.

La fel, pentru dezvoltarea copilului, acumularea experienţei, sănătate, este necesar să călătorească, să meargă la mare, munte, ceea ce nu poate fi realizat în lipsa acordului tatălui la ieşirea copilului din ţară, deoarece aceasta locuieşte peste hotare.

Cu refeiire la pretenţia reclamantei de încasare a pensiei pentru întreţinere copilului în suma bănească fixă, instanţa urmeaza să reţină următoarele.

Conform art. 74, 98 alin. (2) Codul familiei - părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copm lor, iar pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în judecată.

Potrivit art.76 Codul familiei stabileşte că, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau

fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, intr-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrindu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În conformitate cu art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului, ambii părinţi, in egala măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

La fel şi art. 18 alin. (1) Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art. 27 alin. (2) din Convenţie prevede că, părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Potrivit Biroului Naţional de Statistică (www.statistica.md), valoarea minimului de existenţă pentru copil se încadrează în cerinţa noastră la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere în cuantum de 2.000 lei lunar, instanţa de judecată urmează să ţină cont în deplină măsură de obligaţia părinţilor de a întreţine copiii, cererea reclamantei, evoluţia acestor sume pentru ultimii ani, în creştere şi necesitatea asigurării unui nivel de trai al copilului necesar pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a acestuia.

La fel, în interesul superior al copilului minor, instanţa de judecată urmează să admite şi cerinţa reclamantei privind permiterea ieşirii din ţară cu copilul şi perfectarea actelor în privinţa lui ***** (a.n. *****) fără acordul tatălui care se află în penitecnair pe un termen foarte lung, iar în cazul necesităţii plecării copilului împreună cu mama peste hotare în scop de odihnă şi alte ocazii necesare pentru dezvoltarea copilului, reclamanta ar putea întâmpina dificultăţi la obţinerea acordului de la tatăl copilului. (fila dosarului 172-173).

VII. Poziția părților în ședința instanței de apel:

16. Apelanta Topală Cristina și reprezentantul său, avocata Lozovscaia Tatiana, legal citate, nu s-au prezentat în ședința instanței de apel. Reprezentantul apelantei a înaintat mai multe cereri de amânare și de acordare a termenelor de împăcare: 29 ianuarie 2025; 11 martie 2025; 25 martie 2025; 13 mai 2025; 29 iulie 2025 (fila dosarului 139-142; 145-146; 149-150; 153-155; 161-162), iar prin ultima cerere din 7 octombrie 2025, expediată Curții de Apel Nord prin E-mail (fila dosarului 165), a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, prezentând ulterior argumentele sale în scris în susținerea cererii de apel (pct. 15 *supra*).

17. Reprezentantul intimatului Topală Serghei, avocata Mititiuc Viorica, fiind legal citată, nu s-a prezentat în ședința instanței de apel, fără a comunica motivele neprezentării. Referință la cereea de reurs și cererea de apel nu a depus.

18. În conformitate cu art. 100 Cod de procedură civilă, *cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.*

19. Articolul 105 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că, *citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înştiinţării se*

înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei.

20. În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.*

21. Ținând cont de conținutul normelor legale citate *supra*, reieșind din situația de fapt descrisă în pct. 16 și pct. 17 *supra*, instanța de apel prin încheierea protocolară din 7 octombrie 2025 a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces (fila dosarului 170 *verso*).

VIII. Aprecierea instanţei de apel:

22. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii și hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normelor legale aplicabile speței, completul Colegiului civil și de contencios administraiv al Curții de Apel Nord conchide că rcuursul și apelul declarat de reclamanta Topală Cristina, prin intermediul reprezentantului său – avocata Lozovscaia Tatiana, sunt nefondate și pasibile de respingere, din următoarele considerente.

23. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

24. În conformitate cu art. 425 Cod procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva închierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.*

25. Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord reţine că încheierea și dispozitivul hotărârii contestate au fost pronunţate la data de 24 aprilie 2024 (fila dosarului 60; 61), iar cererea de recurs și cererea de apel au fost formulate de reprezentantul reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana la 29 aprilie 2024 și 7 mai 2024 (fila dosarului 67-69; 77; 88). Prin urmare, recursul și apelul au fost declarate în termenul legal prevăzut la art. 362 Cod procedură civilă.

26. În conformitate cu dispozițiile art. 385 alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.*

27. În conformitate cu dispozițiile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.*

i)Cu referire la cererea de recurs declarată împotriva încheierii din 24 aprilie 2024

28. La 8 decembrie 2023, reclamanta Topală Cristina, prin intermediul avocatei Lozovscaia Tatiana, în baza mandatului seria MA nr. 1424299 din 02 octombrie 2023 (fila dosarului 11) a înaintat o cerere de chemare in judecată împotriva pârâtului Topală Serghei, privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, permisiunea ieșirii din țară până la atingerea majoratului de către copil și posibilitatea perfectării actelor fără acordul tatălui (fila dosarului 3-5), prin care a solicitat:

”*1.Admiterea acțiunii.*

*2.Stabilirea pensiei de întreținere în mărime de 2000 lei pentru copilul minor *****.*

*3. Eliberarea permisului de a perfecta actele copiului mnor ***** fără acordul tatălui Topală Serghei.*

*4. Eliberarea permisiunii de ieși din țară cu copilul minor ***** fără acordul tatălui.*”

29. La cererea de chemare în judecată, reprezentantul reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, a anexat următoarele înscrisuri: mandatul avocatului în original; copia buletinului de identitate al reclamantei; copia certificatului de divorț ***** din *****; adeverințele Penitenciarului nr. 6 Soroca din 29 noiembrie 2023 cu referire la faptul că condamnatul Topală Srghei este deținut în această instituție, fiindu-i aplicată pedeapsa închisorii, începutul termenului fiind 14.12.2019, iar sfârșitul termenului 13.12.2029; și o copie de pe cererea olografă a lui Topală Serghei din 29 noiembrie 2023, cu următorul conținut: ”*Eu Topală Serghei am fost înștiințat că fosta mea soție Topală Cristina dorește să perfecteze*

*actele românești și totodată să plece peste hotare cu copilul meu minor Toplă Bogdan, a.n. *****, unde nu sunt de acord pentru ceea ce și semnez. 29.11.2023*" (fila dosarului 6-12).

30. La 15 februarie 2024, pârâtul Topală Serghei, reprezentat de avocata Mititiuc Victoria, a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a comunicat că nu recunoaște acțiunea înaintată (fila dosarului 25-27), în care a invocat *inter-alia* următoarele argumente:

Conform certificatului de naștere seria *****, copilul ***** a.n. ***** este născut de mama Topală Cristina, a.n. ***** și tata Topală Serghei, an. *****.

Conform caracteristicilor de la locul de trai, eliberate de Primăria satului Horodiște nr. 18 din 26.01.2024, mama Topală Cristina are viză de domiciliu în ***** dar la moment nu locuiește pe teritoriul satului, fiindcă este plecată peste hotarele țării, în sat nu are un loc permanent de trai.

Din căsătoria cu Topală Serghei au un copil minor *****, care din anul 2018 a fost lăsat la întreținerea și îngrijirea tatălui, mama fiind plecată peste hotare.

La 23.12.2019 prin dispoziția primarului nr.87 cu privire la plasamentul de urgență, copilul ***** este plasat la bunica pe linia paternă *****, a.n. *****, fiind instituită custodia copilului la data de 31.01.2020.

Primăria a mai comunicat că atât timp cât s-a aflat în sat, mama copilului s-a manifestat ca o persoană comparativ liniștită, fiind comunicabilă, cu vecinii și consătenii se află în relații satisfăcătoare. Uneori își permitea de a lăsa copilul în grija altora fără a anunța autoritatea tutelară, aceasta fiind caracterizată satisfăcător.

Conform adeverinței Primăriei satului Horodiște nr. 19 din 29.01.2024, se confirmă faptul că Topală Cristina, la moment este plecată peste hotarele țării, iar în satul Horodiște nu are loc de muncă și nici loc permanent de trai.

De asemenea, Topală Cristina prin hotărârea judecătoriei Dondușeni din 28.05.2015 a fost decăzută din drepturile părintești în privința minorei ***** (sora mai mare pe linia mamei), care a abandonat-o in maternitate.

Conform caracteristicii de la locul de trai, eliberate de Primăria satului Horodiște, raionul Dondușeni, nr. 17 din 26.01.2024, tatăl copilului Topală Serghei, este judecat pentru comiterea infracțiunii, are viză de domiciliu și a locuit înainte de detenție în satul Hoorodiște, raionul Dondușeni.

Având înregistrată căsătorie cu Topală Cristina, împreună au educat fiul minor *****. În urma problemelor familiare Topală Cristina a plecat peste hotarele țării lăsând fiul în supravegherea tatălui. Atît timp cât copilul s-a aflat în grija tatălui, acesta era responsabil și grijuliu față de copil. Tatăl copilului este caracterizat ca o persoană liniștită, comunicabilă, cu vecinii și consătenii se afla în relații satisfăcătoare. Uneori folosea băuturi spirtoase nu era echilibrat în acțiunile sale. La locul de trai se caracterizează satisfăcător.

Potrivit adeverinței Primăriei satului Horodiște, nr. 18 din 29.01.2024, ~ componența familiei copilul este străbunica -***** a.n. *****, care la moment locuiește cu copilul, bunica ***** , a.n. *****, care la moment este plecată peste hotarele țării, unchiul *****, a.n. 16.03.1995, care la moment locuiește împreună cu copilul, tata Topală Serghei, a.n. *****, care este la închisoare și mama Topală Cristina, a.n. *****, care este plecată peste hotarele țării.

În baza certificatului Primăriei satului Horodiște nr. 16 din 24.01.2024, s-a stabilit că copilul ***** pe parcursul anului 2022 - 2023 în baza custodiei (dispoziției nr. 56 din 15.12.2022 și dispoziției nr. 53 din 07.08.2023) se află la întreținerea și în grija străbunicii *****.

Prin caracteristica elevului ***** eliberată de directorul gimnaziului ”V. Gangal”, la 26.01.2024, se confirmă că copilul locuiește cu străbunica *****.

Reprezentantul pârâtului, consideră că pretenția reclamantei Topală Cristina este neîntemeiată din motiv că, ultima nu locuiește cu copilul, mai mult ca atât, din circumstanțele cazului rezultă că aceasta urmează a fi obligată la întreținerea copilului minor, luând în considerație faptul că copilul este îngrijit de bunica și străbunica pe linia paternă. Or, reclamanta nu a prezentat nici o probă care ar confirma faptul că copilul se află la întreținerea ei, fapt care ar permite temeinicia pretinderii pensiei de întreținere a minorului.

31. La referința depusă de reprezentantul pârâtului, au fost anexate înscrisurile la care s-a făcut referire în aceasta, în original (fila dosarului 28-33).

32. La 19 februarie 2024 Judecătoria Edineț (sediul Dondușeni) a expediat în adresa reprezentantului reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, copia referinței pârâtului și copiile de pe înscrisurile anexate la aceasta (fila dosarului 36), fiind recepționat de către destinatară la 27 februarie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8005356858AS (fila dosarului 37).

33. Ulterior, la data de 23 aprilie 2024, reprezentantul reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, a expediat instanței de fond o cerere scrisă prin care a solicitat *inter-alia* ”*Admiterea cererii de micșorare a pretențiilor*”, la care a anexat o cerere separată ”*cu privire la micșorarea pretențiilor*”, în conținutul căreia a indicat:

”*De către mine, Avocatul Lozovscaia Tatiana a fost depusă cererea de chemare în judecată, cu următoarele solicitări:*

Încasarea pensiei de întreținere, permisiunea până la atingerea majoratului ieșirii din țară a copilului minor fără acordul tatălui și posibilitatera de a perfecta actele fără acordul tatălui.

Luând în considerare că după discuția cu reclamanta și posibilitățile ce acordă codul de procedură civilă micșorăm pretențiile și ca urmare solicităm doar:

-permisiunea până la atingerea majoratului ieșirii din țară a copilului minor fără acordul tatălui

-posibilitatea de a perfecta actele fără acordul tatălui.

În baza celor expuse și în conformitate cu codul de procedură civilă

S o l i c i t ă m:

1.Admiterea acțiunii.

*2.Eliberarea permisului de a perfecta actele copilului minor ***** fără acordul tatălui Topală Serghei.*

*3.Eliberarea permisiunii de a ieși din țară cu copilul minor ***** fără acordul tatălui.*”

34. Prin Încheierea instanței de fond din 24 aprilie 2024 (fila dosarului 60-61), s-a dispus:

”*Se admite renunțul la capătul de cerere privind încasarea de la Topală Serghei a pensiei de întreținere a copilului minor ***** a.n. *****, înaintat de avocatul Lozovscaia Tatiana în interesele reclamantei Topală Cristina.*

*Capătul de cerere privind încasarea de la Topală Serghei a pensiei de întreținere a copilului minor ***** a.n. *****, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Topală Cristina împotriva lui Topală Serghei cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, permisiunea ieșirii*

din țară pînă la atingerea majoratului de către copil și posibilitatea perfectării actelor fără acordul tatălui - se încetează."

35. Completul de judecată al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, consideră că încheierea instanței de fond din 24 aprilie 2024, menționată *supra*, este întemeiată și legală, din următoarele motive.

36. Potrivit art. 60 Cod de procedură civilă:

(1) Reclamantul este în drept să renunțe la acțiune.

(2) Pe tot parcursul examinării cauzei, reclamantul este în drept să renunţe la acţiune, pîrîtul este în drept să recunoască acţiunea, iar părţile pot înceta procesul prin tranzacţie de împăcare.

(2[1]) În faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reclamantul este în drept să modifice temeiul sau obiectul acţiunii. Exercitarea acestui drept după începutul dezbaterilor judiciare constituie o acţiune nouă, care poate fi depusă în instanţă în ordine generală. În asemenea cazuri, continuă examinarea cererii depuse anterior ori se dispune încetarea procesului, dacă reclamantul renunţă la acţiunea iniţială. Instanţa restituie părţii, printr-o încheiere protocolară, cererea de modificare a temeiului sau obiectului acţiunii, precum şi actele anexate.

(3) Nu se consideră modificare a acţiunii dacă reclamantul completează temeiul acţiunii, măreşte sau micşorează cuantumul pretenţiilor, completează acţiunea cu pretenţii accesorii sau solicită compensarea valorii obiectului pierdut sau pierit.

(4) Instanţa judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acţiunii.

(5) Instanţa nu va admite renunţarea reclamantului la acţiune, nici recunoaşterea acţiunii de către pîrît, nu va confirma tranzacţia dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale persoanei, interesele societăţii sau ale statului.

37. Conform art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă (Formularea împuternicirilor reprezentantului), *Împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă prin mandat.*

38. Potrivit art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă (Împuternicirile reprezentantului în judecată), *(1) Împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepţia dreptului de a semna cererea şi de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluţionarea litigiului, de a renunţa total sau parţial la pretenţiile din acţiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenţii, de a modifica temeiul sau obiectul acţiunii, de a o recunoaşte, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacţii, de a intenta acţiune reconvenţională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărîrea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amîna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărîrii judecătoreşti, drept care trebuie menţionat expres, sub sancţiunea nulităţii, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.*

39. Potrivit art. 212 alin. (3) Cod de procedură civilă, *renunțare reclamantului la acțiune poate fi exprimată în cerere scrisă, adresată instanței, care se anexează la dosar.*

40. În conformitate cu art. 265 lit. c) Cod de procedură civilă, *Instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care reclamantul a renunțat la acțiune, renunțul fiind admis de instanță.*

41. Instanța de apel consideră că, reieșind din conținutul cererilor din 23 aprilie 2024 privind ”*Admiterea cererii de micşorare a pretenţiilor*” și ”*Cu privire la micșorarea pretenţiilor*” (pct. 33 *supra*), prima instanța just a reținut că reclamanta Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, renunță la pretenția din acțiunea înaintată, privind încasarea de la pârâtul Topală Serghei a pensiei de întreținere a copilului minor *****. Or, acest lucru rezultă cert din conținutul cererilor menționate, cu toate că reprezentantul reclamantei a utilizat termenul ”*Admiterea cererii de micşorare a pretenţiilor*”.

42. În acest context, instanța de apel notează că, art. 60 coroborat cu art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă reglementează noțiunile de renunțare totală sau parțială la pretențiile din acțiune, de majorare sau micșorare a cuantumului

pretențiilor din acțiune (adică majorarea sau micșorarea valorii acțiunii); de modificare a temeiului sau obiectului acțiunii.

43. La caz, este evident că, prin cererile din 23 aprilie 2024 reclamanta Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, a renunțat parțial la pretențiile din acțiune, și anume, la pretenția din acțiune privind încasarea de la pârâtul Topală Serghei a pensiei de întreținere a copilului minor *****, solicitând examinarea în continuare a cauzei și admiterea acțiunii în numai în partea pretențiilor privind: ”*Eliberarea permisului de a perfecta actele copilului minor ***** fără acordul tatălui Topală Serghei. Eliberarea permisiunii de a ieși din țară cu copilul minor ***** fără acordul tatălui.*”

44. Astfel, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept descrise, Completul Colegiului civil al Curții de Apel Nord apreciază critic alegațiile reprezentantului reclamantei, avocata Lozovscaia Tatiana, din cererea de recurs, cum că instanța de fond urma să lase fără examinare capătul de cerere de chemare în judecată, cu privire la pretenția privind încasarea de la pârâtul Topală Serghei în beneficiul reclamantei Topală Cristina a pensiei de întreținere a copilului minor *****. Or, Codul de procedură civilă nu reglementează noțiunea ”*de lăsare fără examinare a uneia sau a unor pretenții din acțiune*” în cazul în care reclamantul nu le mai susține, renunțând la ele.

45. Potrivit împuternicirilor speciale enumerate pe partea *verso* a mandatul seria MA nr. 1424299 din 02 octombrie 2023 (fila dosarului 11 *verso*), reclamanta Topală Cristina a împuternicit-o pe avocata Lozovscaia Tatiana cu ”*dreptul de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune*”.

46. Prin urmare, instanța de fond corect a reținut că, avocata Lozovscaia Tatiana a avut împuterniciri legale de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiunea înaintată de reclamanta Topală Cristina în prezenta cauză.

47. Totodată, prima instanță corect a conchis, prin prisma prevederilor art. 60 alin. (5) Cod de procedură civilă că, prin admiterea cererii de renunțare la pretenția din acțiune privind încasarea de la pârâtul Topală Serghei a pensiei de întreținere a copilului minor *****, nu se încalcă drepturile, libertățile și interesele

legitime ale reclamantei Topală Cristina și ale copilului minor *****, și nici interesele societății sau ale statului, deoarece din probele scrise anexate la referința prezentată de reprezentantul pârâtului, avocata Mititiuic Viorica, la 15 februarie 2024 (pct. 30-31 *supra*), care care nu au fost negate și combătute prin alte probe de reclamantă și reprezentantul său, rezultă că, în anul 2018 reclamanta Topală Cristina a plecat peste hotarele țării, iar copilul minor *****, născut ***** a rămas de atunci în grija tatălui său – pârâtul Topală Serghei. Ulterior, urmare a arestării și condamnarii acestuia la închisoare, începând cu 23 decembrie 2019, în baza deciziilor autorității titelare din cadrul Primăriei Horodiște, raionul Dondușeni, copilului se află în custodia rudelor apropiate pe linie paternă, și anume: în baza dispoziției nr. 56 din 15.12.2022 și dispoziției nr. 53 din 07.08.2023, se află la întreținerea și în grija străbunicii pe linia paternă - ***** (fila dosarului 28-33). Acest fapt este recunoscut de însăși reclamanta Topală Cristina, prin intermediul reprezentantului său, avocata Lozovscaia Tatiana, în cererea recurs declarată împotriva încheierii contestate.

48. Completul Colegiului civil al Curții de Apel Nord consideră neîntemeiate alegațiile avocatei Lozovscaia Tatiana din cererea de recurs cu referie la aceea că instanța de fond nu era în drept să admită prin încheierea din 24 aprilie 2024 renunțarea la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor ***** pe viitor, fiindcă în așa fel se încalcă interesele copilului. Completul judiciar relevă că, reieșind de prevederile incidente ale Codului familiei și Codului de procedură civilă, precum și din practica judiciară constantă pe cauzele privind examinarea litigiilor familiale, inclusiv privind încasarea pensiei de întreinere a copiilor minori, admiterea renunțării la pretenția sus-indicată la data de 24 aprilie 2024, nu constituie un impediment pentru persoana/persoanele interesate de a se adresa în instanța de judecată cu noi cereri de chemare în judecată privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor *****, ori de câte ori va fi necesar în interesele acstuia, până la atingerea de către el a majoratului (până la atingerea vârstei de 18 ani).

49. Așadar, având în vedere că încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024 este întemeiată și legală, Completul de judecată al Colegiului civil și de contencios dministrativ al Curții de Apel Nord, ajunge la

concluzia de a respinge cererea de recurs formulată de reclamanta Topală Cristina, prin intrmediul avocatei Lozovscaia Tatiana.

ii) Cu referire la cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Dineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024

50. Potrivit prevederilor art. 373 alin. (1), (2), (3), (5) și (6) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.*

51. Conform art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

52. În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie*

confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

53. În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

54. Art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţa pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.*

55. Iar norma prevăzută la art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.*

56. Astfel, din conținutul normelor enunțate *supra*, completul de judecată reține că, sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, și constă în verificarea legalității și temeiniciei hotărârii emise de instanța de fond, în limitele cerințelor din apelul formulat, prin prisma argumentelor apelantului, obiecțiilor intimatului, materialelor din dosarul cauzei și cadrul legal aplicabil speței.

57. Totodată, instanța de apel relevă faptul că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței de prim nivel (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

58. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului

Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

59. Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de aşi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

60. Completul de judecată al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, consideră că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii înaintate de reclamanta Topală Cristina, este una corectă, conformă cu circumstanțele de fapt ale speței și legislația aplicabilă, după cum urmează:

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

61. Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989, la New York *(în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993)*.

61.1. În conformitate cu articolul 3 alin. (1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului, *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.*

61.2. Potrivit articolul 9 alin. (1) al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului,„*Statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia situaţiei în care autorităţile*

competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu atunci cînd părinţii maltratează sau neglijează copiii sau când părinţii trăiesc separate şi când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reşedinţă al copilului".

61.3. În conformitate cu articolul 18 alin. (1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, prevede că, "*Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului."*

61.4. În conformitate cu art. 27 al Convenţiei Internaţionale cu privire la drepturile copilului, *statele părţi recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viaţă suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Părinţilor şi oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.*

62. Constituția Republicii Moldova

62.1. Conform articolului 48 din Constituție (Familia),

(1) Familia constituie elementul natural şi fundamental al societăţii şi are dreptul la ocrotire din partea societăţii şi a statului.

(2) Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimţită între bărbat şi femeie, pe egalitatea lor în drepturi şi pe dreptul şi îndatorirea părinţilor de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor.

(3) Condiţiile de încheiere, de desfacere şi de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege.

(4) Copiii sunt obligaţi să aibă grijă de părinţi şi să le acorde ajutor.

62.2. Potrivit articolului 27 din Constituție (Dreptul la libera circulație),

(*1) Dreptul la libera circulaţie în ţară este garantat.*

(2) Oricărui cetăţean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reşedinţa în orice localitate din ţară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară.

63. Codul Familiei al Republicii Moldova

63.1. Potrivit articolului 58 alin. (1) din Codul familiei „*părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat*".

63.2. Potrivit art. 62 alin. (1) și (3) Codul Familiei, *(1) Drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. (3) Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinându-se cont de interesele şi de părerea copilului.*

63.3. În conformitate cu prevederile art. 63 alin. (1)-(3) Codul Familiei, *în cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vârsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.). La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz,*

şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.

64. Legea privind drepturile copilului, nr. 338 din 15 decembrie 1994, în vigoare din 02 martie 1995

64.1. Potrivit prevederilor art. 16 din Legea privind drepturile copilului, *fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului.*

65. Legea nr. 269 din 09 noiembrie 1994 cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova

65.1. Potrivit art.1 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr.269 din 09 noiembrie 1994 **cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova** prevede că: *(1) Cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a ieși și intra în Republica Moldova în baza pașaportului, iar apatrizii, refugiații și beneficiarii de protecție umanitară - în baza documentului de călătorie, eliberate de autoritățile competente. ”(2) Minorii au dreptul de a ieşi şi de a intra în Republica Moldova numai însoţiţi de unul dintre reprezentanţii lor legali sau de un însoţitor, desemnat prin declaraţie de către reprezentantul legal a cărui semnătură se legalizează de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcție. În declaraţie se indică scopul călătoriei, durata acesteia şi ţara de destinaţie. (4) În cazul în care minorul îşi stabileşte domiciliul în străinătate, este necesar consimţământul, exprimat prin declaraţie, al ambilor părinţi ale căror semnături se legalizează de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcție, iar în cazul altor reprezentanţi legali - consimţământul acestora, exprimat prin decizia autorităţii tutelare teritoriale.”*

65.2. Conform art. 3 alin. (5) din Legea nr. 269 din 09 noiembrie 1994 **cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova,** ”*În cazul în care unul dintre părinţii copilului nu cade de acord asupra stabilirii domiciliului acestuia în străinătate, dezacordul poate fi contestat în instanţa de judecată*.”

66. Conform pct. 14/1 lit. a) și pct. 42 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 125 din 18.02.2013, în cazul minorului, inclusiv al celuia asupra căruia este instituită tutela sau curatela, în calitate de solicitant acționează reprezentantul legal al acestuia (unul dintre părinți, tutorele, curatorul), cu prezența obligatorie a persoanei reprezentate;

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT IMPORTANTE ȘI APRECIEREA ACESTORA PRIN PRISMA NORMELOR DE DREPT MATERIAL ȘI PROCEDURAL APLICABILE SPEȚEI

67. Din materialele cauzei rezultă că, conform certificatului de naștere seria *****, copilul Topală Bogdan a.n. ***** este născut de mama Topală Cristina, născută la ***** și tata Topală Serghei, năcut la *****.

68. Conform certificatului de divorț Seria/nr. *****, căsătoria dintre Topală Serghei și Topală Cristina, la data de ***** a fost desfăcută (fila dosarului 6).

69. Adeverința nr. 19 din 29.01.2024, eliberată de Primăria satul Horodișteraionul Dondușeni, adeverește faptul că, Topală Cristina, a.n. *****, la moment este plecată peste hotarele țării. În satul Horodiste, raionul Dondușeni nu are loc de muncă și nici loc permanent de trai (fila dosarului 30).

70. Potrivit Certificatul eliberat de penitenciarul nr. 6 – Soroca, (fila dosarului 9) confirmă că, Topală Serghei este condamnat în baza art. 145 alin (2) CP RM la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, începând cu 14.12.2019, sfârșitul termenului fiind 13.12.2029.

71. Prin certificatul eliberat de primăria satului Horodișteraionul Dondușeni nr. 16 din 24.01.2024, se confirmă faptul că, minorul *****, a.n. *****, în baza custodiei instituită prin dispoziția nr. 56 din 15.12.2022) și prin dispoziția nr. 53 din 04.07.2023, copilul se află la întreținerea și grija bunicii *****, a.n. 04.07.1953. (fila dosarului 32).

72. Prin caracteristica elevului *****, eliberată de directorul gimnaziului ”V. Gangal” din satul Horodiște, raionul Dondușeni la 26.01.2024, se confirmă că copilul locuiește cu străbunica *****, fiind ajutat și de bunica pe linie paternă, care este plecată la moment peste hotarele țării. Elevul frecventează școala regulat, este disciplinat, ordonat, zilnic vine cu lecțiile pregătite. Cu colegii se află în bună înțelegere. Este un copil comunicativ, prietenos, atent. ***** o ajută pe străbunică în treburile casnice, iar ultima manifestă față de el o afecțiune deosebită. Este educat de bunica, străbunica și familia acestora într-un climat sănătos și eficient pentru dezvoltarea armonioasă a copillui (fila dosarului 33).

73. Prin cererea de chemare în judcată înaintată de reclamanta Topală Cristina, prin intermediul avocatei Lozovscaia Tatiana, s-a solicitat:

1.Admiterea acțiunii.

*2.Eliberarea permisului de a perfecta actele copilului minor ***** fără acordul tatălui Topală Serghei.*

*3.Eliberarea permisiunii de a ieşi din ţară cu copilul minor ***** fără acordul tatălui.*”

74. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat, în esență că permiterea ieșirii din țară cu copilul *****, născut la ***** și perfectarea actelor în privința acestuia fără acordul tatălui este necesară din motivul că, tatăl copilului (pârâtul) se află în penitenciar, fiind condamnat la închisoare pe un termen foarte lung, iar în cazul necesității plecării copilului împreună cu mama peste hotare în scop de odihnă și alte ocazii necesare pentru dezvoltarea copilului, reclamanta ar putea întâmpina dificultăți la obținerea acordului de la tatăl copilului.

75. În conformitate cu prevederile art.1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 269 din 09 noiembrie 1994 **cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova** prevede că: *(1)cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a ieși și intra în Republica Moldova în baza paşaportului, iar apatrizii, refugiații și beneficiarii de protecție umanitară - în baza documentului de călătorie, eliberate de autoritățile competente. (2) Minorii au dreptul de a ieşi şi de a*

intra în Republica Moldova numai însoțiți de unul dintre reprezentanții lor legali sau de un însoțitor, desemnat prin declarație de către reprezentantul legal a cărui semnătură se legalizează de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcție. În declarație se indică scopul călătoriei, durata acesteia și țara de destinație.

76. Totodată, potrivit pct. 14/1 lit. a) și pct. 42 al Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18.02.2013, în cazul minorului, inclusiv al celui asupra căruia este instituită tutela sau curatela, în calitate de solicitant acționează reprezentantul legal al acestuia (unul dintre părinți, tutorele, curatorul), cu prezența obligatorie a persoanei reprezentate.

77. Așadar, din sensul normelor legale sus-enunțate, instanța de apel constată că, instanța de fond corect a conchis că, la caz, nu este necesar amestecul instanței de judecată în vederea permisiunii traversării hotarelor Republicii Moldova de către minorul *****, prin acordul ambilor părinți, or, minorul are dreptul de a ieși și intra din/în Republica Moldova însoțit de un singur părinte, imlicit însoțit de mama Topală Cristina. De asemenea, și la perfectarea actelor de identitate ale minorului *****, nu este necesar acordul ambilor părinți, deoarece minorul are dreptul de a perfecta actele de identitate, inclusiv pașaportul, reprezentat de unul dintre părinți. Totodată, prima instanță just a menționat și faptul că, reclamanta Topală Cristina este mama minorului *****, născut la *****, ea nefiind privată de drepturile părintești asupra minorului.

78. Prin urmare, reieșind din circmtanțle descrise și cumulul de probe administrate și cercetate în ședința de judecată (pct. 67-72 *supra*), instanța de fond întemeiat a concluzionat că cererea de chemare în judecată înaintată de Topală Cristina împotriva lui Topală Serghei privind permisiunea ieșirii din țară până la atingerea majoratului de către copil și posibilitatea perfectării actelor fără acordul tatălui, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

79. Suplimentar, instanța de apel relevă că, din conținutul cererii olografe a pârâtului Topală Serghei din 29 noiembrie 2023 (fila dosarului 10), precum și

din cererea repetată din 13 iunie 2025 (fila dosarului174), rezultă că ca atare, reclamanta Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, i-a solicitat acordul pârâtului la pefectarea actelor românești și totodată plecarea peste hotare cu copilul *****, iar pârâtul a refuzat să-și dea acordul anume la pefectarea actelor românești în privința copilului.

80. Sub acest aspect, instanța de apel notează că, art.1 alin. (4) din Legea nr.269 din 09 noiembrie 1994 **cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova** prevede că: *”(4) În cazul în care minorul își stabilește domiciliul în străinătate, este necesar consimţământul, exprimat prin declaraţie, al ambilor părinţi ale căror semnături se legalizează de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcţie, iar în cazul altor reprezentanţi legali - consimţământul acestora, exprimat prin decizia autorităţii tutelare teritoriale.”*

81. Totodată art. 3 alin. (5) din Legea nr. 269 din 09 noiembrie 1994 **cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova,** stipulează că, ”*În cazul în care unul dintre părinţii copilului nu cade de acord asupra stabilirii domiciliului acestuia în străinătate, dezacordul poate fi contestat în instanţa de judecată*.”

82. Însă, reieșind din pretențiile din acțiune (obiectul acțiunii) și temeiurile de fapt și de drept invocate în susținerea acesteia, rezultă că reclamanta Topală Cristina nu a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor cu ea în străinătate și nici nu contestat refuzul pârâtului Topală Serghei în acest sens, prin prisma prevederilor art. 3 alin. (5) din Legea nr. 269 din 09 noiembrie 1994 cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova.

83. Mai mult, reclamanta Topală Cristina nici măcar nu a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor cu ea, în situația în care, în anul 2018 a plecat peste hotarele țării, iar copilul minor *****, născut ***** a rămas în grija tatălui său – pârâtul Topală Serghei. De la vârsta de 3 ani și până la vârsta de 5 ani, copilul a fost crescut de tata. Ulterior, urmare a condamnarii acestuia la închisoare, începând cu 23 decembrie 2019, în baza deciziilor autorității titelare din cadrul Primăriei Horodiște, raionul Dondușeni, copilulul se află în custodia rudelor apropiate pe linie paternă, și anume: în baza dispoziției nr. 56

din 15.12.2022 și dispoziției nr. 53 din 07.08.2023, se află la întreținerea și în grija străbunicii pe linia paternă - ***** (fila dosarului 28-33).

84. Totodată, instana de apel ține să menționeze că, potrivit art. 372 alin. (3) Cod de procdură civilă, *în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi nici nu pot fi înaintate noi pretenţii.*

85. De asemenea, instanța de apel ține să evidențieze și faptul că, nici la examinarea cauzei în instanța de fond și nici în instanța de apel, reclamanta-apelantă și reprezentantul său nu au prezentat absolut nicio informație și nicio probă cu privire la locul aflării în prezent a reclamanei-apelante, statutul său social, locul de muncă, condițiile de trai, starea patrimonială etc.

86. Complimentar, instanța de apel ține să explice reclamantei că perfectarea actelor de identitate ale altui stat, inclusiv a României, pe numele copiilor minori, ţine în exclusivitate de procedurile legale interne ale fiecări stat în parte, iar instanțele judecătorești din Republica Moldova nu sunt în drept să soluționeze chestiuni ce ține de compentența autorităților abilitate ale altui stat de a permite sau nu perfectarea actelor statului respectiv pe numele copiilor minori în lipsa acordului tatălui.

87. În acest context, instanța de apel evidențiază și jurisprudenţa naţională în cauzele: nr. 2ra-350/22, încheierea din 11 mai 2022 a Curţii Supreme de Justiţie, cauza nr. 2ra-1026/22, decizia din 14 decembrie 2022 a Curţii Supreme de Justiţie, cauza nr. 2ra-5/16, decizia din 13 ianuarie 2016 a Curţii Supreme de Justiţie, cauza 2ra-1379/23, decizia din 17 septembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție, nr. 2ra-487/23, decizia Curții Supreme de Justiție din 12 august 2025, conform cărora, în esenţă, s-a reţinut că eliberarea/perfectarea actelor de identitate a altui stat revine statului respectiv cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația acestuia.

88. Așadar, luând în considerare că hotărârea instanței de fond este legală şi întemeiată, completul de judecată al Curții de Apel Nord va respinge cererea de apel formulată de Topală Cristina prin intermediul avocatei Lozovscaia Tatiana, menținând fără modificări hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul

Dondușeni) din 24 aprilie 2024. Or, criticile aduse de apelantă, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei percepute din propriul punct de vedere, nu pot duce la admiterea apelului prin prisma art. 385 Cod de procedură civilă, în situația în care apelul are un caracter declarativ, fiind în consecință nefondat.

89. Părțile nu au formulat cerințe privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei cauze în instanța de apel.

90. În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1), lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, instanța de apel,-

D E C I D E :

Respinge apelul declarat de Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024 și recursul declarat de Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024.

Menține hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024 și încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 24 aprilie 2024, emise în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Topală Cristina, reprezentată de avocata Lozovscaia Tatiana, în contradictoriu cu Topală Serghei, privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, eliberarea permisiunii de a perfecta actele copilului minor fără acordul tatălui și eliberarea permisiunii de a ieși din țară cu copilul minor fără acordul tatălui.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,

judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin